

& Anna secundum carnis concupiscentiam, secundum quam omne quod ex concubitu concipitur, dicitur esse caro peccati: cuius oppositum, singulariter pro Maria, latè suprà ostensum reperies ex Damasco & aliis Patribus, cum rationibus spectantibus Matri Dei dignitatem: idcirco ex praefato contextu Exodi nos contrariam hanc elicimus ac deducimus consequentiam: Ergo Beata Virgo Maria fuit sanctificata & Reconcepita in gratia, postquam perfecta sunt omnia, circa immunitatem & conceptionem carnalem ipsius mystici tabernaculi: ex eo quod gratia Domini implevit illud, postquam omnia perfecta sunt. Si allegoria, juxta Thom. pro Maria debet stare illius materialis tabernaculi, & caro Mariæ in seminali conceptione fuisset infecta maculâ fomitis aut concupiscentia; jam ipsius tabernaculum in allegorica proportione non fuisset perfectum, nec omnia ejus summâ fuissent cum perfectione absoluta; siquidem perfectum est, cui nihil de perfectione deest. Supponimus Mariam conceptam in statu perfectissimo innocentiae ipso Adamo excellentiorem: & innuit Richardus Laurentinus lib. 4. de laudibus B. Mariae, col. 225. litt. F, inquiens: Adam etiam quando totus fuit innocens, non posset comparari Maria, comparatione adæquationis. (Alias enim passim, Mariam originalem maculam autem contraxisse.) Ergo Maria, adhuc secundum seminale carnis conceptionem (jam enim alibi diximus, compositum à qualibet sui parte suas denominaciones mutuari,) Dei fuit Tabernaculum omni perfectione absolutum, nullaque contagii fœditate rude, ac nulla maculae deformitate ineptum. Dicit enim Sponsus de Maria (adhuc in embryone uteri sux parentis, ex Galatino suprà dato, num. 215.) Una est columba mea, perfecta mea. Canticor. capite 6. vers. 8. Ad quæ breviter sic scribit Guillielmus Augustodunensis apud Deltium: Perfecta mea, cui nihil deest ad gratiam. Igitur si omnia materialis Mosayci tabernaculi prius fuere absoluta & perfecta, quam gloria Domini ipsum illuminaret, currente D. Thomæ allegoria de Maria Deipara, mystico Tabernaculo Dei, mul-

tò magis perfecta fuit, adhuc in Conceptione seminali, quam tabernaculum illud. Est enim regula Severini 2. Topicor. quod si de quo minus videtur Boëtius. inesse, inest; & de quo magis, magis.

Si sua perfectione meruit illud Dei materiale tabernaculum, quod ei statim ac perfectum est, lux inesset; quantò magis Maria, quæ magis lumen Dei in se recepit, debuit esse ad receptionem perfecta? Una est perfecta mea, cui nihil deest ad gratiam. Mox ut constitutum fuit illud tabernaculum, implevit illud gloria Domini, inquietabat Augustinus q. 143. in Exodum. Ergo mox, instanti scilicet temporis, in quo perfectum fuit Dei mysticum habitaculum Virgo, in carne mundissima, Deo etiam ipsam sic à carnis macula præservante suspensione generalis in hominum generatione concursus, ut suprà tamē est, repleta fuit in Reconceptione sua spirituali, sive in animæ unione ad corpus, gratiâ & justitiâ. Et gloria Domini implevit illud, tabernaculum scilicet sux Matris. Pro Maria Deipara assumo Eminentissimi Cajetani lectionem versus 13. Psalmi 40. Me Psalm. 40. Cajetanus.

autem propter innocentiam suscepisti; ait enim Purpuratus: Et ego in perfectione mea merui: sustentasti me, & fecisti stare me faciebus tuis ad aeternum. Postquam Psaltes sacer tempus miserationis Domini in redemptione Ecclesiæ sanctæ suæ memorasset, quasi subiectens causam suæ miserationis, sive misericordiæ, quâ excitatus in nostram exsurrexit salutem, Psalm. 101. 222.

101. vers. 17. subdit: Quia adificavit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Omissa litterâ, & de Ecclesia Dei Davidica in ejus laude narratione prophetica, ad tropologiam de Sacratissima Virgine Deipara, figurata in Sion, devenire liceat. Est enim Maria mystica Sion, ex illustr. 3. n. 38. & 42. per Divinorum speculationem contemplationemque Mysteriorum; de cuius ab æterno prædestinatione ab eodem Psalte, Psalm. 131. vers. 13. Psalm. 131. dictum fuerat: Elegit Dominus Sion, elegit eam in habitationem sibi. LXX. Praelegit eam. Prælecta fuit igitur ante creaturas omnes hæc Sion, & in tempore ipsam extra causas ipse Dominus in conceptione adificavit; & mox cùm adificata est Sion, sequitur in

Maria San-
ctissima ante
animatio-
nem fuit
sine lute
originali:
conceptio-
& in ani-
macione re-
conceptio-
gratia.

Richard. à
S. Laurent.
Adam in
statu inno-
centia co-
quatus Ma-
ria, buxus
excellen-
tiam non
attingit.

Galatinus.
Canticor.
cap. 6.

Guillielm.
Augustod.
Mariæ per-
fectioni mi-
tis definiit ad
gratiæ &
gloriæ.

in Psalmo, Et videbitur in gloria sua. Quæritur nunc de verborum horum sensu, quis est qui videbitur in gloria sua? an ipse Deus, qui ædificat; an verò ipsa, quæ ædificatur Sion? Perspectis lectionibus Latinâ & Græcâ, potest sic legi dupli modo: Et videbitur Dominus in Sion gloriâ suâ, vel tanquam in gloria sua. Alio modo, qui & placuit Petro de Vega inibi, discrus 1. num. 13. & Jacobo Tirino ibidem, interpretatur sic: Et videbitur, sive visa est Sion in gloria sua. Quia ex quo Maria mystica Sion sic pura & immaculata est ædificata & concepta, non solum ipse Deus sic in ejus immunitate sibi complacuit, ac si esset in gloria sua; sed & ipsa Sion, ipsa Virgo, sic absque omni labore ædificata, sine peccati originaли contagio concepta, visa est in gloria sua. Nostro hujusmodi cogitatu suis suffragatur verbis eruditissimus Magister, ex Dominicana familia Doctor Guillielmus Pepinus levit. 84. sup. Psalmum 101. §. Quarta Sion, ubi sic fatu de Sion figurata Virgine gloriosa: Ædificavit autem Dominus hanc Sion jaciendo ipsius fundamenta, quando fecit nasci Patriarchas & Prophetas, Reges & Duces, ex quibus ipsa Maria adiuxit originem, sicut diffusè legitur Mat. 1. Specialiter autem eam adificavit, quando in ventre Anna sterilis eam concipi more naturali fecit, privilegiatam tamen à culpa originali. Glorificavit enim ipse Dominus mysticam Sion Mariam in hujus prima ædificatione, id est in primo Conceptionis instanti; quia Rex gloriæ elegerat eam in habitationem sibi: nec poterat habere gloriosus habitationem, quæ non fuisset, saltē per privilegium, à suo initio gloriosa.

223. Hinc ex inæqualitate physica vel arithmeticâ Conceptionis Christi in gratia, debita sibi ratione Divinæ Personæ; & Conceptionis Mariæ in gratia sanctificante ex privilegio, colligitur Mariæ conceptionis excellētia, quâ excellit omnes alios, qui in matris utero post animationem sanctificati fuerunt, ut Jeremiam & Joannem Baptistam. In hujus figura habemus de Christo historiam apud Joannem capite 8. de muliere in criminis deprehensa: cujus litteræ hi-

storiam omisssâ, ad allegoriam pro Deipara nos conferamus. Primo enim ibi vers. 2. dicitur de JESU, quod diluculò iterum venit in templum. Salomonis mysticum templum Maria est, ex Damasco orat. 1. in Nativ. B. Virg. S. Joan. Marie, & aliis Patribus: & expresse Damasc. Templum sanctificationis, apud Buteonem in hymn. Græc. pag. 129. In hoc templum die octavo Decembribus primū venit sua sanctificante gratia Redemptor, tanquam in suum jam perfectum tabernaculum (nam ad litteram Joannis 7. die octavo festi Sce- Levit. c. 15. nopegiæ, sive Tabernaculorum, Ju- ex historia dæs celeberrimo atque sanctissimo, ex naturæ assumptionem descenderet è montis Paterni sinu. Qui in Maria uteri templo de Spiritu-Sancto con-ceptus, conceptione inter omnes alias purissima & singulari, sic conceptus remansit solus JESUS, & mulier in me- dio stans, Joannis 8. vers. 9. Mulier illa in medio stans, (ablata omni immundâ ex parte prototypi figurâ) Deipara Virgo Maria est, quæ sua in conceptione illibata stat in medio, Christi scilicet absque omni macula geniti, atque de Spiritu-Sancto concepi; & aliorum qui opere Sancti Spiritus, & ejus auxiliari gratiâ in utero matris, jam post animæ infusionem, à peccato fuere originali mundati. Maria enim omnibus istis excellentior in sua illuxit Conceptione mundissima in primo sui esse, & in eodem suæ spiritualis Reconciliationis instanti; sed non sic respectu gloriose Conceptionis sui Filii, qui absque ullo privilegio, sine macula fuit conceptus. Ex Dominicana Familia Patronum habeo in proposita mente, Inquisitorem Brixiae Antonium Brixensem serm. 4. in Sabbato Quadragesima, ubi proposito themate Joannis capite 8. Remansit JESUS solus, & mulier in medio stans, longè post medium sic scripsit, de Maria & JESU loquens: Ideo notanter dicitur in Evangelio, Remansit JESUS solus, & mulier in medio stans. Quæ licet car-nem peccati habuerit, quia tamen supra

adultere for-
maria, qua-
lier Maria
libata Con-
ceptio com-
probetur.

Maria illi-
bata concep-
ta est mu-
lier in me-
dio stans,
quo sensu

Anton.
Brixiens.

omnem creaturam sanctificata fuit, id est inter Deum & hominem medium dicitur. Assecla Divi Thomae datus Brixiensis, illius de peccato originali à Maria contracto sequitur placitum. Sed non bona consequentia elicit, Mariam carnem peccati habuisse, intelligens carnem infectam originali contagio, si supra omnem creaturam fuit Deipara sanctificata: nam aliae creature, ut Ieremias & Iohannes, habuerunt carnem peccati, quia in utero originale contraxerunt, à quo ibi fuerunt mundati: sed Maria sua in sanctificatione supra ipsos fuit, quia ante animæ infusionem à primævo fuit emundata delicto, ut latius probatum in superioribus manet. Habuit enim Maria carnem peccati, non peccato infectam; sed ex Adamo, & peccataris naturæ massa, cui ex communis lege debebat inesse peccatum, sed ex privilegio non infuit: & sic Christus dicitur missus in similitudinem carnis peccati, id est in vera carne, sed non obnoxia peccato. Ideo de Christo Domino Mariam in Conceptione à peccato præservante, & in ædificium Maria Conceptionis primum lapidem jaciente, alter ex Dominicana Familia Doctor Armandus Belvisus, vel de Bellovisu, Bononiensis Magister, collatione 34. §. Quantum ad tertium, sic scribebat, eandem Iohannis 8. tangens historiam: Beata Virgo est Dei tabernaculum, quod multis donis & magnis fuit spiritualiter fundatum & fabricatum; quia in eo debebat corpus Christi Domini, & Divinitatis reliquia conservari & adorari; & id est Dominus major, Dominus virtutum ipse rex glorie, primum lapidem in ea proiecitur, & posuit gratiam, scilicet sanctificationem: unde dicitur Iohannis 8. Qui vestrum sine peccato est, primus in ilam lapidem mittat. Ubi primus lapis gratia fuit, quale igitur totum erit ædificium? Nec aliquis in idem primus misit lapidem, nisi ille, qui sine peccato fuit; quia Maria tabernaculum, sive templum, fuit absque omni piaculo erectum, & nulla cum macula fabrefactum, ut potè sanctificandum gratiam. Liberata feminâ illâ, primævæ peccataris umbra, & nonnullis testimoniosis de se ipso evulgaris per Iesum, subdit inibi Evangelista Iohannes vers. 20. sequentia: Hec verba loguntur est IESUS in gazophylacio docens in templo, & nemo apprehendit eum. Mysticè: Quomodo poterat capi, aut apprehendi IESUS, si in loco libertatis erat, in gazophylacio & Salomonis templo, omnimodæ libertatis asylo? Est enim Maria divinæ domus Gazophylacium, illius thesauri, quo sumus de cruenti prædonis servitio comparati: est etiam vivum divini Salomonis templum, ex Petro Damiano serm. 45. qui est 2. in Petrus Nativitate Virginis, §. Merito, & §. Expedit. Erat IESUS ab omni peccato liber: erat etiam libera matris filius: docebat in gazophylacio & templo, Mariæ Matris sive symbolum referentibus: quid quod nequirit à peccatoribus capi, qui & sedebat, & ambulabat in umbra ejus, qua nunquam peccatrix fuit? Subsolent cogitatum nostrum verba Archiepiscopi Compagni in Ordine Prædicatorum assumpti, Ambrosii Catherini, qui in opusculo de Conceptione Virginis Mariæ, lib. 3. in disputat. pro Immaculata Virginis Conceptione, persuasione 14. ita habet: Sola Eva habuit parentem suum Adam nondum peccatorem, à quo educta est: ita Christus illi soli non fuit peccator, quam ab omni peccato præservavit. Nec pro illa ut peccatrice deprecatus est, sed ne fieret peccatrix; id est nec est captus in Templo. Ab immunitate originali Mariæ eruditissimus Archiepiscopus consequentiam penes Christi libertatem dedit: Nec est captus in templo, quia istud illum suam delineabat parentem, quam ab omni peccato præservavit. Discute pro tuo intellectu Catherini verba, & nota Christum, tum propter suam summam innocentiam, tuncque propter securitatem & munditiam templi Matris sive umbræ, perfidis Iudeis sic divina libertate inibi vers. 46. dixisse: Quis ex vobis arguet me de peccato? Etiam si argumenta vestra meam prosapiam & generationem in lucem, in mediumque deducere solitâ malignitate prætentent. Ex quo enim generationem meam à peccato immunem vestris argutiis maculare nequit, Maria meæ Matris Conceptionem à peccato exemptam, necessariò reverenti bucinabitis cultu, & econtrâ. Dicit enim Anselmus serm. D. Anselm. in die Concept. §. Erubescant, ante finem:

Maria quo modo habuit carnem peccatum

Roman. 8. vers. 3.

Arman. Belvisus.

In Maria templi sive tabernaculi ædificatio, prima lapis, gratia fuit.

Iohann. c. 8.

Hec verba loguntur est IESUS in gazophylacio docens in templo, & nemo apprehendit eum. Mysticè: Quomodo poterat capi, aut apprehendi IESUS, si in loco libertatis erat, in gazophylacio & Salomonis templo, omnimodæ libertatis asylo? Est enim Maria divinæ domus Gazophylacium, illius thesauri, quo sumus de cruenti prædonis servitio comparati: est etiam vivum divini Salomonis templum, ex Petro Damiano serm. 45. qui est 2. in Petrus Nativitate Virginis, §. Merito, & §. Expedit. Erat IESUS ab omni peccato liber: erat etiam libera matris filius: docebat in gazophylacio & templo, Mariæ Matris sive symbolum referentibus: quid quod nequirit à peccatoribus capi, qui & sedebat, & ambulabat in umbra ejus, qua nunquam peccatrix fuit? Subsolent cogitatum nostrum verba Archiepiscopi Compagni in Ordine Prædicatorum assumpti, Ambrosii Catherini, qui in opusculo de Conceptione Virginis Mariæ, lib. 3. in disputat. pro Immaculata Virginis Conceptione, persuasione 14. ita habet: Sola Eva habuit parentem suum Adam nondum peccatorem, à quo educta est: ita Christus illi soli non fuit peccator, quam ab omni peccato præservavit. Nec pro illa ut peccatrice deprecatus est, sed ne fieret peccatrix; id est nec est captus in Templo. Ab immunitate originali Mariæ eruditissimus Archiepiscopus consequentiam penes Christi libertatem dedit: Nec est captus in templo, quia istud illum suam delineabat parentem, quam ab omni peccato præservavit. Discute pro tuo intellectu Catherini verba, & nota Christum, tum propter suam summam innocentiam, tuncque propter securitatem & munditiam templi Matris sive umbræ, perfidis Iudeis sic divina libertate inibi vers. 46. dixisse: Quis ex vobis arguet me de peccato? Etiam si argumenta vestra meam prosapiam & generationem in lucem, in mediumque deducere solitâ malignitate prætentent. Ex quo enim generationem meam à peccato immunem vestris argutiis maculare nequit, Maria meæ Matris Conceptionem à peccato exemptam, necessariò reverenti bucinabitis cultu, & econtrâ. Dicit enim Anselmus serm. D. Anselm. in die Concept. §. Erubescant, ante finem:

nem; Conceptionem Dominica Matris solus: una simul transibo, donec tempus transeat. Aiguaniensis super hunc locum, num. 2485. sic adnotat: Solus enim Christus laqueus diaboli non fuit captus; id est dicit: Unus sum. Benè stat, quod inter filios hominum solus Christus, quæ singularis homo, de Spiritu-Sancto conceptus, diaboli primo non sit retiaculo captus, nec in ejus ceciderit rete, veluti peccatores filii Adæ. Singularis sum ego, & solus. Sed quid est illud, Una simul transibo, donec tempus transeat? Si transiit simul, & una cum aliis: ergo non fuit solus in transitu, non singularis in retiaculo contritione? Mehercè, quia Christus solus & singularis fuit de Spiritu-Sancto conceptus, & necessariò in conceptione peccati laqueum disruptus, id est verè dicit, Singulariter sum ego, & unus sum: ast quia per gratuitam suam liberationem, Mariæ calcaneum à laqueo, retiaculoque primi piaculi liberavit, ac ipsa simul cum Christo fuit in puritate concepta; idcirco dicit ipse Christus: Una simul transibo cum Matre mea, pariter cum ipsa cunctas dæmonis elidam technas, insidias, astusque deludam. Nisi velis tò Una simul transibo, assumere non adverbialiter, sed adjectivè pro Maria, quæ Una est, & fuit Columba sine felle Dilecta, ex cap. 6. Cantic. vers. 8. Unaque transiit simul cum Christo libera & immunis à retiaculo deceptoris. Una mulier Hebræa, quæ in Holoferne caput diaboli detruncavit, Judith cap. 14. vers. 16. Et quia mysterium hoc Conceptionis Mariae ab omni contagio immunis, haud omni tempore fuit hominibus notum, nec multa per tempora post Christum in Ecclesia Sancta debito cultu dignavæ reverentia receptum; idcirco (sic mihi dicere licet) de se ipso dicit Christus absque macula conceptus: Singularis sum ego, solus, & unus mea in Conceptione mundissimus: sed hoc erit in cognitione hominum tantummodo mihi debitum, ob Personæ Divinæ puritatem summam, donec tempus transeat, ut legit Chaldaea; quia veniet tempus, in quo æqualitas proportione, & exigentia Maternitatis Dei, meam Matrem inter feminas, Nam simul mecum superasse diaboli retiaculum in originalis piaculi

Mi haël
Aiguani.

Christus
Dominus
singulariter
in concep-
tione sua dis-
tructus in
vici.

Thom.
Malv.

Cantic. 6.

Etiam Ma-
ria una &
singularis
imperfeci-
tus fuit,
qua origi-
nalis retia-
culi macu-
lis non fuit

implicata.

Judith
cap. 14.

Chaldaea
lect.

224. Job c. 18. Peccatum originale est retiaculum cum maculis. Hugo Cardinal. Genes. c. 3. Psalm. 140. D. Hieron. D. August. Apollinar. Gilb. Genebr. Thom. Malv.